

Arbo in scheepsbouw laat te wensen over

De werkomstandigheden in de scheepsbouw en scheepsreparatie laten te wensen over. Ruim tachtig procent van de gecontroleerde werven overtreedt de regels voor veilig en gezond werken. Gebrek aan kennis en onderschatting van de risico's spelen een rol. De situatie is zorgelijk.

Dit is de conclusie van de Arbeidsinspectie die op 120 werven heeft gecontroleerd waar schepen worden gebouwd, gerepareerd of onderhouden.

Een kwart van de ongevallen bij scheepswerven komt doordat werknemers van ladders of steigers vallen of in een mangat storten. De werven nemen dit risico niet serieus: de inspecteurs stuiten toch nog op gammele steigers, verkeerd geplaatste ladders en ontbrekende leuning. Een vijfde van de overtredingen had te maken met valgevaar. Ook machines zijn vaak niet in orde: ze zijn slecht onderhouden, een noodstop ontbreekt of werknemers hebben voor het gemak de afscherming van bewegende delen verwijderd.

Een schip in aanbouw verandert steeds van opbouw en samenstelling. Vaak ontstaan besloten ruimtes, waarin het gevaarlijk kan zijn om te werken. Concentraties zuurstof kunnen erg verschillen en er kunnen zich gevaarlijke gassen ophopen, met kans op explosies of brand. De inspecteurs constateerden dat er vaak geen voorschriften zijn hoe werknemers veilig moeten werken in dat soort ruimtes. Ze meten niet welke concentraties stoffen er zijn en de ventilatie is gebrekkig. Een op de vijf overtredingen had hiermee te maken. Ook bij laswerk bleek vaak iets mis. Werknemers lassen zonder gebruik te maken van middelen om zichzelf te beschermen tegen de kankerverwekkende rook. De beschermmiddelen liggen meestal wel op de werf, maar werknemers gebruiken ze vaak niet en toezicht daarop ontbreekt.

De metaalbranche heeft al veel gedaan om gezond werken te promoten. Zo zijn de belangrijkste risico's in kaart gebracht en zijn afspraken gemaakt over veilig werken. Er zijn goede en gratis hulpmiddelen, verbeterchecks en verbetercoaches beschikbaar, maar in de dagelijkse praktijk van de scheepswerven gebeurt hier nog te weinig mee.

Om verbetering te bereiken is het nodig dat veilig en gezond werken een onderdeel wordt van het dagelijkse werk. Daarom is de sector met een campagne begonnen om het veiligheidsbewustzijn te vergroten. Ook is een opleiding in ontwikkeling om de cultuur in de bedrijven te beïnvloeden en werkgevers en werknemers te doordringen van het belang van veilig werken. Verder komen er veiligheidsinstructies voor nieuwkomers in de metaalsector, zoals jongeren en (buitenlandse) flexwerkers.

De sector is dus bezig de problemen aan te pakken. De Arbeidsinspectie blijft intensief controleren: binnen twee jaar komt er een nieuwe inspectieronde. De slechtst presterende werven kunnen al op korte termijn opnieuw bezoek verwachten van de inspecteurs.